

Poštovanje i dostojanstvo u EGSO-u

Praktični vodič za primjерено ponašanje
članova i članica EGSO-a

Europski gospodarski
i socijalni odbor

Više jasnoće, veća finansijska transparentnost, sprečavanje uznemiravanja i strože sankcije za nepoštovanje pravila. Članovi i članice Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (EGSO) izglasali su 28. siječnja 2021. velike izmjene svojeg **Kodeksa ponašanja**. To je prva važna etapa u reformi Odbora koju poduzima njegovo novo vodstvo.

Smjernice za naš rad u Odboru utvrđene su u Kodeksu ponašanja, koji se temelji na Europskoj povelji o temeljnim pravima.

Dostojanstvo za sve ljude i dostojanstvo na radnom mjestu izuzetno su bitni. Obveza nam je ostvariti ta načela u Odboru i sprječiti uznemiravanje.

*Christian Bäumler,
predsjednik
Povjerenstva za Poslovnik*

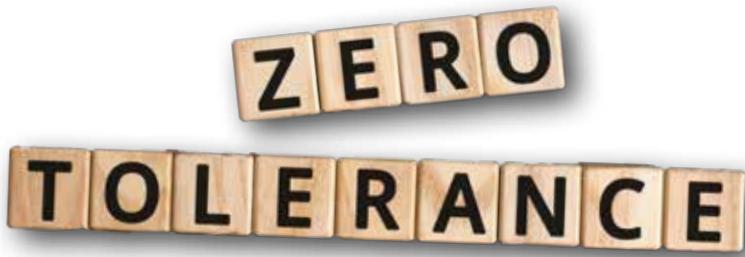
EGSO je čvrsto predan visokim etičkim standardima i modernim, transparentnim metodama rada. Novi Kodeks ponašanja članova prvi je konkretni korak u našim nastojanjima da reformiramo i poboljšamo naš način rada. Želim osigurati da svi zaposlenici i zaposlenice i svi članovi i članice budu ponosni što rade u našem Odboru.

*Christa Schweng,
predsjednica EGSO-a*

Poslovnik i Kodeks ponašanja članova EGSO-a:

<https://www.eesc.europa.eu/hr/about/poslovnik-i-kodeks-ponasanja-clanova-egso>

Poštovanje i dostojanstvo u EGSO-u

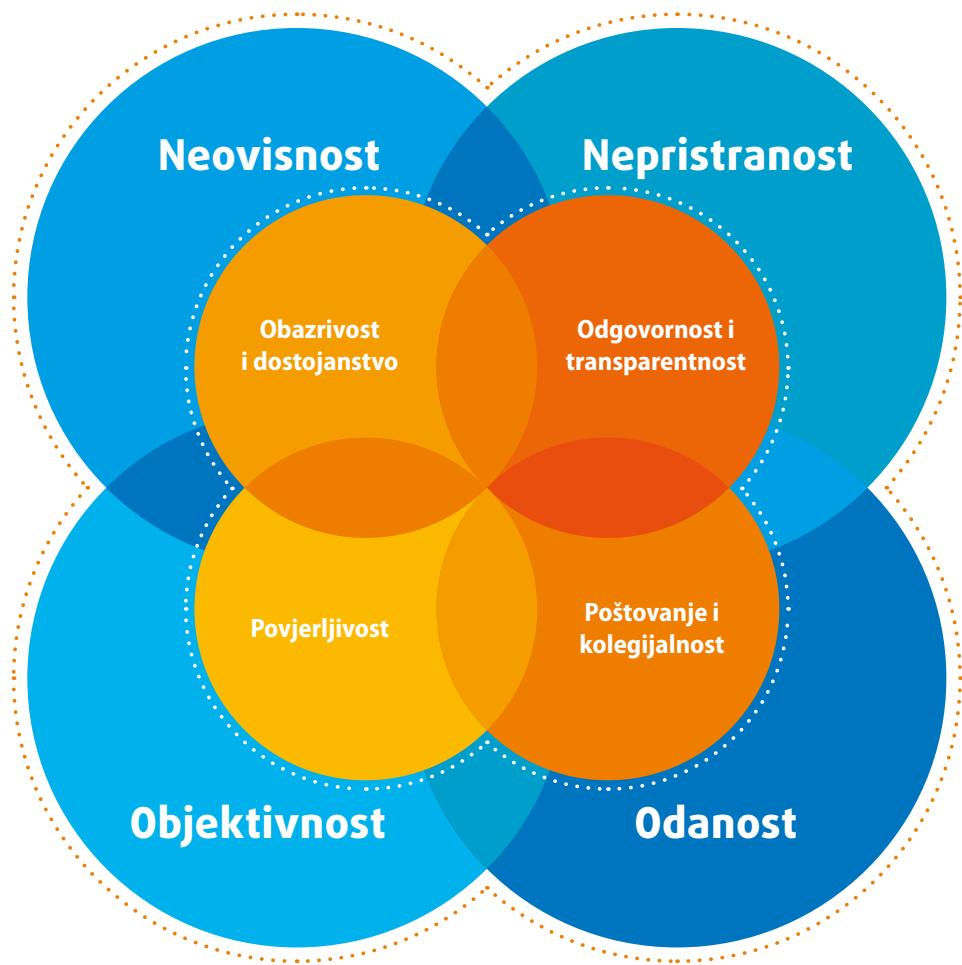
Kodeks ponašanja članova EGSO-a

Svrha je ove brošure informirati vas o novom Kodeksu ponašanja. Ovdje ćete naći savjete i smjernice o poštovanju i dostojanstvu u EGSO-u kao radnom mjestu.

U EGSO-u svi dolazimo iz različitih sektora, djelatnosti, uprava i zemalja. Imamo različite navike, govorimo različite jezike i služimo se različitim gestama i izrazima. Izraz ili ponašanje normalni u vašoj zemlji negdje drugdje mogu se percipirati na drugačiji način.

Ova brošura bavi se interakcijom među članovima, članicama, delegatima, delegatkinjama, zamjenicima, zamjenicama, stručnjacima i stručnjakinjama, kao i njihovom interakcijom s upravom EGSO-a.

Ovaj vodič za članove i članice EGSO-a zajedno su pripremili Uprava za ljudske resurse i financije i Glavno tajništvo.

Etička načela i integritet

Svi mi predstavljamo EGSO i
doprinosimo njegovu imidžu i ugledu!

VAŠA ULOGA KAO ČLANA/ČLANICE EGSO-a

EGSO čine članovi i članice te delegati i delegatkinje CCMI-ja iz svih država članica EU-a, imenovani na mandat od pet godina koji se može obnoviti. Pravila o etičkim načelima i integritetu na jednak se način primjenjuju na članove, članice, delegate, delegatkinje, zamjenike, zamjenice, stručnjake i stručnjakinje.

Kao poslodavci i poslodavkinje, sindikalisti i sindikalistice, predstavnici i predstavnice socijalnih, profesionalnih, gospodarskih, kulturnih i ekoloških organizacija – svi vi predstavljate organizirano europsko civilno društvo. Vaša je primarna uloga savjetovati Europski parlament, Vijeće i Komisiju.

Glavno tajništvo EGSO-a podupire vaš savjetodavni rad. Osoblje EGSO-a sastoji se od ljudi iz cijele Europe. Članovi, članice i osoblje svakodnevno predstavljaju EGSO i svima nam je zadaća osigurati da Odbor bude na glasu po izvrsnosti.

 Svaka osoba koja radi za EGSO može s pravom očekivati da će se prema njoj postupati s profesionalnošću, dostojanstvom i poštovanjem.

 Prevencija je ključni element u radnom okruženju u kojem nema nikakve tolerancije za uznemiravanje.

KAKO SPRIJEĆITI UZNEMIRAVANJE

Poštovanje dostojanstva na radnom mjestu temelj je za uravnotežene radne odnose. Sve osobe koje rade u EGSO-u vrijedan su resurs i svojim znanjem, stručnošću i predanošću pridonose učinkovitom funkcioniranju institucije. Ako postoje razlike u mišljenju, naročito u stresnim razdobljima i trenucima napetosti, kultura poštovanja dostojanstva na radnom mjestu od ključne je važnosti za očuvanje dobrih i konstruktivnih odnosa. Nudimo tečajeve o poštovanju i dostojanstvu, koji vam mogu pomoći da saznate više o internim pravilima i administrativnoj kulturi EGSO-a.

U nastavku su navedeni savjeti za izbjegavanje neprimjerenog ponašanja, sukoba i situacija uznemiravanja.

Bez obzira na to koja vam je funkcija i s kime radite, vrijede sljedeća načela.

Dijalog i iskren razgovor mogu spriječiti mnoge nesporazume.

Kad razgovarate s drugim članovima, članicama i osobljem EGSO-a uvijek se koristite primjerenim i pristojnjim jezikom. Razina familijarnosti koja se koristi u razgovoru može ovisiti o kulturnim navikama.

Nikada ne koristite nepristojan ili uvredljiv jezik. Ne vičite na osoblje ili druge članove i članice. To nikad nije prihvatljivo. Nije prihvatljiv ni vulgaran i seksistički način izražavanja, ni u kojoj situaciji. Uzajamno poštovanje uvijek je najbolja osnova za interakciju s drugima.

Ne komentirajte na neprimjeren način fizički izgled drugih osoba.

Osoblju trebate davati jasne i dosljedne informacije o tome kako želite organizirati posao, koji su ciljevi vašeg djelovanja i kakav se doprinos od njega očekuje. Osoblju ne smijete davati zadatke koji su izvan područja rada EGSO-a.

Vaše su povratne informacije važne. Kad dajete povratne informacije, uvijek imajte na umu situaciju i osobe kojima se obraćate. Prije davanja konstruktivnih povratnih informacija uvijek provjerite relevantne podatke.

Kad organizirate sastanke, poštujte redovno radno vrijeme.

Ako vam drugi član/članica ili zaposlenik/zaposlenica kaže da vaše ponašanje doživljava kao uvredljivo ili neprimjerno, shvatite to ozbiljno. Bolje je upustiti se u aktivnu komunikaciju koja vodi konkretnim prijedlozima za rješenje nego dopustiti da se situacija izmakne kontroli i pogorša.

Primijetite li neprimjerno ponašanje među članovima/članicama ili osobljem, na primjer seksističke šale, vulgarne geste, uvrede ili ponižavajuće geste (i neverbalna komunikacija može biti vrlo neprimjerena), izrazite svoje neslaganje.

UZNEMIRAVANJE NA RADNOM MJESTU: ŠTO JE TOČNO UZNEMIRAVANJE?

Psihološko uznemiravanje

„Psihološko uznemiravanje znači svako neprimjereno postupanje koje traje tijekom određenog razdoblja, ponavlja se ili je sustavno te se izražava fizičkim ponašanjem (jezik tijela), usmenim ili pisanim izjavama, gestama ili drugim namjernim djelovanjem koje može štetiti osobnosti, dostojanstvu, ili fizičkom ili psihičkom integritetu osobe.“

(Pravilnik o osoblju za dužnosnike, čl. 12.a)

Psihološko uznemiravanje uvijek podrazumijeva postupke koji se uporno ponavljaju i ima ozbiljne psihološke, a moguće i fizičke, posljedice na žrtvu.

Nekoliko primjera psihološkog uznemiravanja:

- ▶ uvredljivi ili ponižavajući komentari, maltretiranje, prijeteće izjave
- ▶ antagonizam, pritisak, odbijanje komunikacije ili rasprave
- ▶ uvrede na osobnoj razini ili povezane s profesionalnim sposobnostima
- ▶ omalovažavanje nečijih doprinosa i postignuća
- ▶ izoliranje, odbacivanje ili ponižavanje određene osobe
- ▶ postavljanje nerealnih radnih ciljeva ili nedodjeljivanje nikakvih radnih zadataka određenoj osobi; dodjeljivanje zadataka koji ne odgovaraju opisu posla
- ▶ svaka zlouporaba hijerarhijske moći

Spolno uznemiravanje

„Spolno uznemirivanje znači postupanje spolne naravi usmjereni prema osobi koja to ne želi kako bi se tu osobu uvrijedilo ili radi stvaranja zastrašujućeg, neprijateljskog, uvredljivog ili uznemirujućeg okružja. Spolno uznemiravanje smatra se diskriminacijom na temelju spola.“

(*Pravilnik o osoblju za dužnosnike*, čl. 12.a)

Spolno uznemiravanje razlikuje se od psihološkog uznemiravanja, među ostalim po tome što se ne mora ponavljati i trajati tijekom određenog razdoblja. Da bi se ponašanje smatralo spolnim uznemiravanjem, dovoljno je da se dogodi jednom.

Nekoliko primjera spolnog uznemiravanja:

- ▶ obećavanje nagrade u zamjenu za seksualne usluge
- ▶ „hodanje“ se ne smatra uznemiravanjem ako je sporazumno, a ne nepoželjno ili uvredljivo; dotična osoba pristanak mora dati dobrovoljno i pritom ne smije biti izložena nikakvoj zlouporabi hijerarhijske moći ili bilo kakvom drugom utjecaju
- ▶ opetovani ili pretjerani komplimenti o izgledu kolege/kolegice na poslu
- ▶ **neželjeni fizički kontakt**, trljanje uz tijelo, štipanje, insistiranje na neželjenim poljupcima ili neprimjereno ili prejako grljenje.
- ▶ **vulgarni i opsceni jezik i geste**
- ▶ **nepristojni ili sugestivni komentari ili seksualne insinuacije**
- ▶ **voajerizam ili egzibicionizam**

Sprečavanje uznemiravanja

- ▶ Članovi i članice ne smiju si dopustiti nikakav oblik uznemiravanja unutar i izvan EGSO-a, uključujući na sastancima, službenim putovanjima i konferencijama.
- ▶ Članovi i članice moraju biti upoznati s postojećim procedurama za postupanje u slučaju sukoba i uznemiravanja te sudjelovati u njima.
- ▶ Članove i članice potiče se da pohađaju tečajeve o toj temi koje nudi EGSO-ova Služba za osposobljavanje.

Što nije uznemiravanje?

Neprimjereno, nekontrolirano ili neumjesno ponašanje koje se dogodi samo jednom ne predstavlja nužno uznemiravanje. Međutim, ako do takvog ponašanja dođe, nemojte podcijeniti posljedice koje to može imati na vaše radno okruženje. Otvoreno razgovorajte o tome što se dogodilo. Važno je napomenuti da se i samo jedan čin, ako su prisutne seksualne konotacije, može smatrati spolnim uznemiravanjem.

Što je neprimjereno ponašanje?

Neprimjereno i bezrazložno ponašanje koje se s pravom tumači kao ponižavajuće ili uvredljivo. **Uporno i opetovano neprimjereno ponašanje može postati oblik uznemiravanja.**

Nekoliko primjera neprimjereno ponašanja:

vikanje na drugu osobu

psovanje

lupanje vratima

lupanje šakom po stolu

Što je sukob na radnom mjestu?

Sukob na radnom mjestu znači svaki međuljudski sukob u kontekstu radnog odnosa, uključujući tijekom vanjskih sastanaka, misija ili drugih događanja povezanih s profesionalnim kontekstom.

Sukob obično nastaje u jednom trenutku, kada dođe do neslaganja između dviju ili više osoba, pri čemu svaka strana brani svoje stajalište. Sukob ne podrazumijeva nužno odnos podređenosti, hijerarhijsku moć ili utjecaj.

U većini slučajeva sukob na radnom mjestu može se riješiti razgovorom među dotičnim osobama. Nesporazume treba rješavati kako bi se izbjeglo pogoršanje odnosa koje bi se moglo pretvoriti u psihološko uznemiravanje.

SPREČAVANJE SUKOBA INTERESA

Novi Kodeks ponašanja donosi niz značajnih promjena. Dvije su najvažnije novine detaljna pravila o sprečavanju sukoba interesa i strože obveze u pogledu potpune transparentnosti i prijavljivanja finansijskih interesa. Tim se obvezama osigurava da članovi i članice svoj posao obavljaju potpuno nepristrano i neovisno.

Sukob interesa

Članovi i članice moraju izbjegavati bilo kakav sukob interesa. Ne smiju imati osobni interes koji bi mogao biti u sukobu s interesima Europske unije ili neprimjereno utjecati na njihov rad u EGSO-u.

Primjeri sukoba interesa:

Osobni interes uključuje svaku potencijalnu korist ili povoljnost za same članove/ članice, njihove supružnike, partnere ili užu obitelj. Takvi interesi ne moraju nužno biti finansijske prirode ili povezani s imovinom.

Kao član/članica EGSO-a ne smijete primati upute od trećih strana, bez obzira na to je li riječ o vašem poslodavcu ili profesionalnoj organizaciji kojoj pripadate.

Do sukoba interesa može doći i ako istodobno obavljate dvije proturječne funkcije unutar EGSO-a.

Kako možete spriječiti sukob interesa?

- Sukob interesa može biti stvaran ili ga drugi mogu tako percipirati. U svakom slučaju, takvu situaciju morate riješiti. Ako je situacija nejasna, prvo možete u povjerenju zatražiti savjet Etičkog povjerenstva.
- Morate ili prekinuti vanjske aktivnosti koje su dovele do sukoba interesa ili odstupiti od svih ili dijela svojih odgovornosti u okviru EGSO-a.
- Ako sukob interesa nije riješen, problem morate prijaviti predsjednici u pisanom obliku.

Finansijska transparentnost

Članovi, članice, delegati, delegatkinje, zamjenici, zamjenice, stručnjaci i stručnjakinje moraju po preuzimanju dužnosti podnijeti izjavu o finansijskim interesima, prema potrebi je ažurirati i svake je godine do 1. siječnja obnavljati. Izjavu treba poslati na sljedeću namjensku e-adresu:

findec-eesc@eesc.europa.eu

To je uvjet za primanje naknada ili povrata troškova, kao i za obavljanje bilo kakve službene dužnosti ili aktivnosti u EGSO-u.

PRIJAVLJIVANJE PRIJEVARA I POVREDA DUŽNOSTI – ZVIŽDAČI

Kad god član ili članica sazna za moguće slučajeve prijevare, korupcije, povrede dužnosti, povrede etičkih načela ili za bilo kakve nezakonite aktivnosti, o tim činjenicama mora obavijestiti predsjednicu EGSO-a ili, ako to smatra korisnim, izravno OLAF.

Članovi i članice moraju izvijestiti predsjednicu ili OLAF kad god primijete slučajeve korupcije (npr. podnošenje lažnih dokumenata za povrat troškova) ili povrede dužnosti (npr. uznemiravanje drugih osoba).

Članovi/članice koji prijavljuju takve slučajeve smatruju se zviždačima. Zviždači će biti zaštićeni kako bi se zajamčila povjerljivost, a prema potrebi može im se ponuditi i individualizirana pomoć.

Od članova/članica očekuje se da u potpunosti surađuju i pruže svu potrebnu pomoć u eventualnoj istrazi.

**WHISTLE
BLOWER**

NOVO ETIČKO POVJERENSTVO

Etičko povjerenstvo osigurava usklađenost s Kodeksom ponašanja. To povjerenstvo djeluje potpuno autonomno, neovisno i povjerljivo.

Kako funkcioniра Etičko povjerenstvo?

Članovi i članice EGSO-a i sve osobe koje rade u EGSO-u mogu se savjetovati s Etičkim povjerenstvom o svim pitanjima koja se odnose na Kodeks ponašanja, kao što su pritužbe ili navodna kršenja Kodeksa ponašanja.

Etičko povjerenstvo savjetuje predsjednicu i Predsjedništvo EGSO-a o tumačenju i provedbi odredbi Kodeksa ponašanja.

U slučaju pritužbe s vama će se stupiti u kontakt kako biste podnijeli dokaze i dali izjavu pred Etičkim povjerenstvom.

Sankcije

Prilikom procjene predmetnog ponašanja težina izrečenih sankcija razmjerna je težini povrede dužnosti i hijerarhijskom položaju člana/članice. Ovisno o ponašanju člana/članice, može se primjeniti jedna ili više od sljedećih sankcija:

PISANO UPOZORENJE

PRIVREMENA OBUSTAVA
ISPLATE NAKNADA

PRIVREMENO PREKIDANJE
OBAVLJANJA AKTIVNOSTI U
OKVIRU EGSO-a

PRIVREMENO RAZRJEŠENJE
DUŽNOSTI U EGSO-u

POZIVANJE VIJEĆA DA
ČLANA/ČLANICU ISKLJUČI
IZ ODBORA

Uz gore navedene sankcije mogu se primijeniti i sljedeće mjere:

- Od člana/članice može se zatražiti da svoju situaciju uskladi s pravilima.
- Od člana/članice može se zatražiti da se osobno ispriča (privatno, određenoj osobi, ili javno, na plenarnoj sjednici).
- Od člana/članice može se tražiti da popravi ili nadoknadi svu prouzročenu štetu.

SAVJETI U SLUČAJU PROBLEMA U MEĐULJUDSKIM ODNOŠIMA

Ako smatrate da je neko ponašanje neprimjereno ili neugodno, osobi koja se tako ponaša odmah to jasno dajte do znanja i pristojno ali odlučno postavite granice.

Ako se neželjeno ponašanje nastavi, počnite voditi pisano evidenciju o svim incidentima.

Ako se osoba ponaša neprimjereno, uvijek se pobrinite za to da budu prisutni svjedoci. Nikad ne budite sami s tom osobom. Ostavljajte otvorena vrata.

Svakako se obratite Upravi za ljudske resurse i savjetujte se s njezinim službenicima.

Na raspolaganju imate nekoliko alata koji vam mogu biti od pomoći.

 EGSO članovima i članicama nudi tečajevne o dostojanstvu i poštovanju na radnom mjestu koje Odjel za osposobljavanje organizira nekoliko puta godišnje.
Kontakt: FormationsCESE@eesc.europa.eu

 Primjenu Kodeksa ponašanja članova EGSO-a prati Etičko povjerenstvo kojem možete uputiti sve pritužbe:

advisorycommittee@eesc.europa.eu

Možete se obratiti i na sljedeće adrese:

 Predsjednica EGSO-a: president.eesc@eesc.europa.eu

 Podrška za članove:
helpdesk-members-cece@eesc.europa.eu

 Direktor EGSO-a za ljudske resurse i financije:
hrg-management@eesc.europa.eu

 Unutarnji ombudsman EGSO-a (funkcija se uspostavlja)

 Kvestori EGSO-a: questeurs-cece@eesc.europa.eu

 Zdravstvena služba EGSO-a: svcmedicosocialcece@eesc.europa.eu

 Možete se obratiti i Europskom uredu za borbu protiv prijevara (**OLAF**):

[Europski ured za borbu protiv prijevara | Europska komisija \(europa.eu\)](#)

 Dodatne informacije možete pronaći na Portalu za članove:

<https://intranet.eesc.europa.eu/EN/members/Pages/code-conduct.aspx>

**Europski gospodarski
i socijalni odbor**

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Izdao: Odjel za posjete i publikacije
EESC-2021-7-HR

www.eesc.europa.eu

© Europska unija, 2021

Umnožavanje je dopušteno pod uvjetom da se navede izvor.

Za svaku upotrebu ili reprodukciju fotografija / ilustracija mora se izravno tražiti dozvola
vlasnika autorskih prava: ©Shutterstock

HR